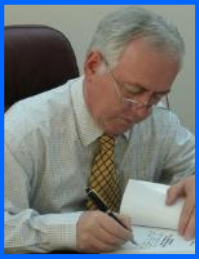

Motto: "Opiniile sunt libere, dar nu și obligatorii"—I.L.Caragiale

EDITORIAL

Președintele Trump și poziția SUA în noua ordine geopolitică mondială

Corneliu PIVARIU

La mijlocul lunii iulie a.c. președintele Donald Trump a efectuat o importantă vizită în Europa, începând cu reuniunea la nivel înalt a NATO de la Bruxelles, întâlnirile din Marea Britanie cu regina Elisabeta a II-a și premierul Teresa May, apoi la Helsinki cu președintele rus Vladimir Putin.

Până la data trimiterii la tipar a acestor rânduri au fost publicate puține comentarii și analize ale unor surse de valoare, mai ales privind întâlnirea liderilor american și rus, așteptându-se, cel mai probabil, receptarea unor semnale din spatele ușilor închise.

Desigur, reuniunea NATO de la Bruxelles a avut o importanță aparte, Declarația semnată cu această ocazie, merită studiată cu atenție, spațiul acestui articol fiind insuficient pentru o asemenea abordare. Reținem determinarea pentru continua perfecționare și adaptare a alianței în raport de amenințările cu care se confruntă, precum și pentru primirea de noi membrii în condițiile când ajung să se încadreze în condițiile pentru aderare. Printre țările avute în vedere se află Georgia, Macedonia, Bosnia-Herțegovina, Ucraina (într-un parteneriat distinct cu NATO). Sunt menționate preocupări pentru dezvoltarea cooperării NATO cu UE și securitatea energetică. Problema respectării pragului de 2% din PIB pentru cheltuielile militare a fost dezamorsată de președintele Trump prin propunerea unui nou nivel, de 4%. Este însă cert că Washington-ul este nemulțumit, pe bună dreptate spunem noi, de faptul că numeroase țări membre nu își respectă propriile angajamente asumate la reuniuni anterioare privind aceste cheltuieli.

Din luările de poziții ale președintelui Trump rezultă că acesta are puțină încredere în eficacitatea alianțelor, însă pentru NATO are o poziție aparte, considerând-o un vector de putere important, la care SUA nu trebuie să renunțe. Această apreciere este acoperită și de deciziile SUA în ceea ce privește dispozitivul său în Europa, luate în ultimul an.

Relațiile SUA cu Marea Britanie se vor desfășura în continuare în parametri cunoscuți, cu satisfacția Administrației Trump față de decizia Londrei de a părăsi Uniunea Europeană (de altfel, mai în glumă, mai în serios, Franța a fost îndemnată să urmeze același drum). Desigur, citim aceste poziții ca fiind făcute prin prisma omului american de afaceri pragmatic, care vede în UE mai mult un concurent economic puternic, decât un partener cu care trebuie să găsească o cale de cooperare benefică ambelor părți.

Întâlnirea de la Helsinki dintre președinții Donald Trump și Vladimir Putin a prilejuit o avalanșă de critici din partea opozițiilor președintelui american de peste ocean, nemaiîntâlnită până acum într-o situație similară și aprecieri pozitive pentru președintele Putin din partea mediei moscovite.

Desigur, discuțiile purtate în spatele ușilor închise sunt cunoscute doar într-un cerc restrâns din ambele părți, iar rezultatele acestora vor apare în timp, fiind cel mai probabil amendate de alte întâlniri la același nivel. Este pozitiv faptul că reuniunea a avut loc și desigur, cel care a avut mai mult de câștigat este președintele Putin, mai ales prin faptul că, în pofida tuturor dificultăților cu care se confruntă Federația Rusă, Vladimir Putin, prin prestația personală, a reușit să o poziționeze la nivelul de „competitor” cu SUA.

Problema amestecului Rusiei în alegerile prezidențiale din SUA a fost prea mult abordată, fără un real folos pentru ambele părți, iar așa cum era de așteptat, problema cooperării economice între cele două părți a fost subiect al „constituirii unui grup de lucru la cel mai înalt nivel” din partea ambelor părți. Desigur, cei mari se înțeleg întotdeauna, mai ales pe seama celor mici.

Încheiată fără semnarea vreunui document, întâlnirea Trump - Putin de la Helsinki nu reprezintă un element semnificativ în evoluția situației geopolitice mondiale. Îmi reappare în memorie un zâmbet al președintelui Putin la prima întâlnire din Rusia cu Barack Obama.